

Pasiūlymai ir strategijos moterims verslininkėms

Skrebinimas, dekupažas ir vėlimas

Parengė: Socialinių inovacijų fondas

Lietuva 2016

Turinys

Įvadas.....	3
Skrebinimo priemonės.....	6
Papildomis priemonės	9
Skrebinimo technikos	11
Dekupažas.....	16
Priemonės.....	17
Dekoratyvinė technika.....	18
Vėlimas	26
Papuošalai iš rutuliukų.....	29
Spalvotų cilindrių vėlimas.....	29
Sausas vėlimas	30
Literatūros sąrašas.....	31

Įvadas

Skrebinimas – tai sparčiai populiarėjanti rankdarbių rūšisne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje. Tai hobis, kuris padeda išreikšti kūrybiškumą, sužadina pagarbą sau bei kitiems, leidžia kūrybiškai pažvelgti į gyvenimą, bei unikaliam jį įamžinti rankų darbo albume.

Naudojant skrebinimo techniką galima dekoruoti ne tik įvairius albumus, tačiau ir užrašų knygeles, darbo kalendorius ir kita. Į albumus galima klijuoti ne tik nuotraukas, bet ir vaikių piešinius, įvairius simbolius susijusius su įamžintais momentais, taip pat net smulkius daiktus, džiovintas gėles, medžių lapus, meilės laiškus ar net įvairių kelionių ar renginių bilietus.

Norint pradėti skrebinti, reikia įsigyti tam tikrų priemonių. Visų pirma skrebinimui reikalingas gražus spalvotas storesnis popierius rankdarbiams, margintas įvairiais raštais, spalvomis, detalėmis, įdomaus paviršiaus. Tokiems rankdarbiams puikiai tinka akvarelinis popierius, ant kurio galima piešti, šį tą patapyti ir panašiai.

Taip pat skrebinimui tiks ir įvairiausios namuose randamos smulkmenos, pavyzdžiui, sagos, juostelės, siūlai, audinių atraižos, džiovintos gėlės ir kita – sukursite unikalų ir analogų neturintį meno kūrinį.

Norint pradėti skrebinti yra labai svarbu išsirinkti puikias nuotraukas. Geriausiai būtų naudoti profesionalias nuotraukas, tačiau ne bėda jei jūsų nuotraukos yra prastesnės kokybės, kadangi svarbiausiai yra prisiminimai, kurie jose atsispindi.

Geriausios sąlygos fotografuoti lauke, kalbant apie apšvietimą, yra iki 10 valandos ryto ir po 16 valandos, kai vyrauja lengvas debesuotumas. Fotografuojami žmonės turi stovėti taip, kad šviesa kristų į jį iš šono, o ne tiesiai į veidą.

Pajvairinti nuotraukas galima keičiant fotografavimo kampus. Galima pabandyti aparato vaizdo ieškiklį nukreipti į subjektą iš įvairių pozicijų ir padaryti daugiau nuotraukų, vėliau peržiūrint galėsite atrinkti geriausius variantus. Fotografuojant vaikus rekomenduojama atsiklausti, kad fotoaparatas būtų jų akių lygyje. Taip pat galima būtų rekomenduoti suaugusius žmones fotografuoti aukštesniu rakursu, kadangi šios amžiaus grupės žmonės mano, kad taip darytos jų nuotraukos yra patrauklesnės.

Taip pat svarbu pasirinkti tinkamą atstumą nuo žmogaus, tai priklauso ir nuo fotografo, ir nuo fotografuojamo asmens, kadangi ne visi žmonės mėgsta būti fotografuojami iš labai arti.

Norint sukurti iš ties kokybišką albumą, nuotraukas rekomenduojama daryti fotolaboratorijose. Nekokybiškai pagamintos nuotraukos labai skirstis nuo kokybiškųjų, taip pat jos greičiau išbluks.

Savo skrebukams galite naudoti tiek juodai baltas, tiek ir spalvotas nuotraukas. Nespalvotos nuotraukos išlieka ilgiau, tačiau spalvotų nuotraukų vertė yra nenuginčijama. Daugelis patyrusių skrebintojų rekomenduoja daryti spalvotas nuotraukas ir kas šešis mėnesius sukurti juodai baltų konkrečių metų nuotraukų rinkinį, kad išsaugotumėte šeimos istoriją, nes spalvotos nuotraukos blunka.

Taip pat rekomenduojama mėgstamiausių nuotraukų kopijas ir negatyvus laikyti ne tik namie. Gaistro, potvynio ar stichinės nelaimės atveju taip išsaugosite bent dalį nuotraukų. Nuotraukų kopijas galite laikyti šeimos, draugų ar banko saugykloje.

Dauguma nuotraukų perteikia tam tikras emocijas bei temą. Pavyzdžiui, vaiko, pučiančio gimtadienio torto žvakutes, nuotrauka gali būtų panaudota kuriant puslapį gimtadienio tema. Prieš kuriant nuotraukų albumą reikia nuspręsti kokias emocijas ar nuotaiką norite perteikti ir tuo vadovaujantis rinkitės raštuotą popierių bei akcentus.

Norint suteikti skrebuko puslapiui spalvų, naudokite spalvotą popierių, rašiklius, flomasterius, kreideles ir kita. Jūs galite naudoti spalvas, kurios tradiciškai perteikia skrebo puslapio temą ar papildo nuotraukų spalvas. Rinkitės tokius spalvų tonus, kurie sustiprina ir paryškina puslapio temą, bet neblaško dėmesio.

Naudokite kelias iš daugelio skrebinimo priemonių nuotraukoms, temai ir spalvoms akcentuoti.

Taip pat svarbu naudoti priemones, kurių sudėtyje nėra rūgščių, kadangi jos gadina nuotraukas. Specializuotose rankdarbių parduotuvėse dauguma priemonių tokių kaip popierius, lipdukai, iškarpos, rašikliai ir kiti produktai yra be rūgščių.

Albume laikomiems keliems greta esantiems puslapiams stenkitės naudoti papildančias ar susijusias spalvas ir temas. Tada jūsų skrebukas atrodys tvarkingas ir vientisas – tai nebus išskydęs junginys nuotraukų, kurio temą būtų sunku sekti.

Skrebinimo priemonės

Pagrindinių priemonių, kurių gali prireikti pradedant skrebinėti, sąrašas:

1. Klėjai (be rūgščių)
2. Storesnis popierius (be rūgščių)
3. Nuotraukų albumas
4. Nuotraukų kampeliai
5. Nuotraukų žymėjimui skirtas pieštukas
6. Žirklys
7. Įmautės (be rūgščių)
8. Šablonai
9. Permatoma liniuotė

Klijai. Yra kelios klijų rūšys, kurios pritaikytos nuotraukoms, iškarpoms, popieriui ir kt. Rinkantis klijus reikia įsitikinti, kad jie yra tinkami nuotraukoms ir jų sudėtyje nėra rūgščių.

Pieštukiniai klijai – tai pagrindiniai klijai, kurių daugelis turi namuose. Juos naudoti labai paprasta. Jie tinka klijuoti iškarpas ir skylmušą iškirstas formeles.

Lipni juosta – ji geriausiai tinka klijuojant nuotraukas prie paruošto pagrindo. Nuotraukoms skirti lipnūs kvadratėliai yra dvipusiai, jie skirti nuotraukai klijuoti, tačiau gali būti naudojami ir kitoms reikmėms. Tai paprasta naudoti bei patogi priemonė.

Skysti klijai – gali būti skirti didesniai klijuojamam paviršiui ar smilkioms detalėms patepti.

Kartonas. Puikiai tinka spalvotas, savo sudėtyje neturintis rūgščių. Jis yra nebrangus ir panaudojus žirkles dekoratyviais kraštais iš jo galima sukurti tūkstančius puslapių. Kartono yra šimtai spalvų, tekstūrų ir storių.

Kartonas yra vienas iš populiariausių popierių naudojamų skrebinimui, jis gali būti plonas, vidutinio storio ir storas.

Plonas kartonas – rinkitės šį rūšį, kai naudojate dekoratyvias žirkles ir skylmušas, nes šis kartonas lygiai iškertamas. Tai nėra pats geriausias pasirinkimas skrebuko pagrindui, nes jis tampa nepatvarus, kai prie jo priklijuojama nuotrauka.

Vidutinio storio kartonas – dažniausiai naudojama rūšis, jis tinka ir pagrindui, ir kerpant dekoratyviomis žirkklėmis bei skulmušomis.

Storas kartonas – puikiai tinka pagrindui arba kaip fono popierius, nes jis sutvirtina puslapį. Nenaudokite šio popieriaus, kai dirbate su sklymuša ar dekoratyviomis žirkklėmis. Šio storio popierius atšipina geležtes, o pjūviai atrodo netvarkingi ir nelygūs.

Nuotraukų albumas. Albumai ir aplankai būna skirtingų dydžių, spalvų, stilių ir formų. Pagrindinis jų skirtumas yra įrišimas. Albumas turi būti įrištas taip, kad jo puslapiai tolygiai atsiverstų. Geriausiai rinktis albumus su trimis žiedais, išplečiamus aplankus ar įrišamus skrebinimo albumus.

Prieš įsigyjant albumą reikia apgalvoti kiek nuotraukų norėsite klijuoti ant vieno lapo. 30x30 cm formato albumai suteikia daugiau vietos nuotraukų grupavimui, nors 21x27 cm formato albumų pasirinkimas yra didesnis.

Galima kiekvienam šeimos nariui paskirti po atskirą albumą, arba visa šeima gali naudotis vienu bendru albumu. Patariama rinktis tokį skrebo albumą, kuris leistų lanksčiai juos panaudoti.

Nuotraukų kampai. Jie naudojami nuotraukų pritvirtinimui albume, kad nereiktų jų klijuoti. Nuotraukų kampų yra įvairių rūšių bei spalvų, jie gali būti peršviečiami ar auksto ir sidabro spalvos.

Dekoratyvūs nuotraukų kampai yra iškirpti lazeriu ir išdėstomi viename lape. Juos reikia išlankstyti ir surinkti, taip pat – priklijuoti.

Parengti kampai yra apadaryti iš storo popieriaus ir prie puslapio turi būti pritvirtinti sudrėkinti.

Permatomi nuotraukų kampai prisiklijuoja savaime. Šie kampučiai pritvirtina nuotrauką ir yra nepastebimi.

Nuotraukų žymėjimui skirtas pieštukas. Naudojamas užrašyti nuotraukos informaciją ir kopijuoti trafaretus ar šablonus.

Žirklys. Svarbu turėti geras aštrias žirkles, kad galėtumėte lygiai kirpti. Dideles žirkles galima naudoti praktiškai viskam, o mažas žirkklutes – sudėtingesniems karpiniams.

Jmautés. Jos naudojamos kaip vokai skrebo puslapiams ir nuotraukoms sudėti, kad nesiglamžytų besiliečiantys paviršiai. Jų galima įsigyti įvairių dydžių, pavyzdžiui 30x30 cm ir 21x27 cm formato, skirtų trimis žiedais susegamiems albumams ir išplečiamiems aplankams. Įmaučių būna įvairių storių, matinių ir blizgių.

Šablonai. Naudojami nuotraukoms apkirpti įvairiomis formomis :širdelės, apskritimo, žvaigždės, baliono ir t.t. Naudojant šablonus galima pašalinti nereikalingą antrą planą ar pabrėžti temą.

Šablonai būna įvairių rūšių ir formų. Permatomi šablonai taikomi konkrečiam dizainui. Net sausainių kepimo formeles galima panaudoti kaip šablonus.

Uždėkite šabloną ant nuotraukos, apveskite formą ir iškirpkite. Apvesdami kontūrus naudokite nuotraukų žymėjimui skirtą pieštuką, nes žymės lengvai nuvalomos servetėle.

Permatoma liniuotė. Norint skrebo puslapyje nuotrauką priklijuoti tiesiai, svarbu brėžti tiesias linijas – naudojant permatomą liniuotę tai atlikti bus kur kas paprasčiau.

Papildomis priemonės

Apskritimų kirtiklis. Naudojant šią priemonę kur kas lengviau tiksliai iškirpti norimo dydžio apskitimą. Šis kirtiklis bus itin naudingas, jei neturite šablonų.

Paveikslėliai. Juos galima rasti įvairiuose lankstinukuose, iš kurių juos galima perpiešti ir iškirpus panaudoti skrebo puslapyje. Puslapį galima papuošti ir kompiuteriu atspausdintais paveikslėliais.

Spalvų ratas. Tai lyg spalvų paletė, kuri jums padės išsirinkti pradinę ir papildomas spalvas.

Kampų apvalinimas. Skirtas nuotraukų ir popieriaus kampų užapvalinimui. Tam reikia uždėti permatomus akrilinius šablonus, apvesti linijas ir iškirpti.

Kanceliarinis peiliukas. Naudojant šią priemonę išpjausite tiesias linijas ir tiksliai nupjausite kampus.

Skyľmušos. Jos gali būti ne tik tradicinės – apskritimo formos, tačiau ir širdelės, žvaigždės, palmės, dinosauro ir t.t. Naudojant šią priemonę lengvai iš spalvoto popieriaus ar kartono iškirsite nedideles formas, kuriomis galėsite papuošti puslapį.

Dekoratyvinės žirklys. Naudojant jas galima suteikti savitumo popieriaus kraštams. Dekoratyvinės žirklys yra kelių rūšių, todėl galite pasirinkti skirtingas geležtes norėdami akcentuoti tam tikrą temą.

Iškarpos. Jos iškerpamos iš įvairaus storio popieriaus ir puikiai pajvairina puslapį formomis ir spalvomis.

Liniuotės nelygiais kraštais. Šios liniuotės naudojamos sukurti popieriaus krašto pratęsimą. Būna banguotų, zigzaginių, dantytų ir kitokių rūšių. Uždėkite permatomą akrilinę liniuotę ant popieriaus lapo, apvedžiokite formą ir iškirpkite.

Tušinukai, pieštukai, flomasteriai. Naudokite juos norėdami pažymėti, paryškinti ar ką nors užrašyti. Įsitinkite, kad jie yra neblunkantys, atsparūs vandeniui, rašaliniai.

Skrebinimo technikos

Kaip priklijuoti nuotrauką prie pagrindo popieriaus

Naudojamos priemonės:

1. 2 nuotraukų
2. Klijų
3. Rudos spalvos kartono pagrindui
4. Pieštuko

Darbo eiga:

1. Sudėliokite nuotraukas ant pagrindo popieriaus taip, kaip jūs norite.
2. Pieštuku neryškiai apvedžiokite nuotraukų kampus.
3. Patraukine nuotraukas nuo pagrindo popieriaus.
4. Pradėdami nuo nuotraukos, kurios spalvos yra artimesnės pagrindui, ištepkite klijais nugarėles. Po vieną priklijuokite pažymėtose vietose.

Kaip sukurti popierinius rėmelius

Naudojamos priemonės:

1. 2 nuotraukų
2. Klijų
3. Rudos spalvos kartono pagrindui
4. Dramblio kaulo spalvos kartono
5. Žirklių

Darbo eiga:

1. Kiekvieną nuotrauką patepkite klijais. Priklijuokite prie dramblio kaulo spalvos kartono palikdami popierinį rėmelį aplink nuotrauką.
2. Žirkliėmis iškirpkite kartoną 0,9 cm didesnį už didžiausias nuotraukas ir 0,6

cm didesnį už mažiausias nuotraukas.

3. Priklijuokite nuotraukas prie pagrindo.

Kaip priklijuoti pagrindo popierių prie fono popieriaus nuotraukų kampukais

Naudojamos priemonės:

1. 1 nuotrauka
2. Klijų
3. Žalio taškuoto popieriaus pagrindui
4. Dekoratyvios juostelės
5. Raštuoto popieriaus
6. Dekoratyvių kampukų nuotraukai
7. Popieriaus pjaustyklės
8. Pieštuko
9. Žirklių
10. Permatomos liniuotės

Darbo eiga:

1. Naudodami pieštuką, permatomą liniuotę ir popieriaus pjaustyklę atmatuokite, pažymėkite ir nukirpkite 1,8 cm nuo pagrindo popieriaus.
2. Priklijuokite jį prie foninio popieriaus, palikdami 0,9 cm pločio rėmelį.
3. Uždėkite nuotrauką taip, kaip jūs norite. Patepkite kliais nuotraukų kampukus. Viena ranka prilaikykite nuotrauką, o kita priklijuokite nuotraukos kampuką prie pagrindo popieriaus. Taip pritvirtinkite visus nuotraukos kampus.
4. Atkirpkite reikalingo pločio juostelę, patepkite kliais ir priklijuokite prie pagrindo popieriaus.

Kaip panaudoti nuotraukų rėmelius ant raštuoto pagrindo popieriaus

Naudojamos priemonės:

1. 2 nuotraukų
2. Klijų
3. Rožinio raštuoto popieriaus pagrindu
4. 0,5 mm storio rašiklis
5. Popierinių kortelių
6. Nuotraukos rėmelių, atitinkančių jos dydį
7. Lipnios klijų juostelės

Darbo eiga:

1. Uždėkite nuotrauką ant nuotraukos rėmelio.
2. Priklijuokite nuotraukos kraštus lipnia klijų juoste.
3. Užrašykite informaciją ant popierinių kortelių.
4. Priklijuokite nuotraukas ir popierines korteles prie pagrindo popieriaus.

Kaip naudoti dekoratyvines žirkles

Reikės:

1. 3 nuotraukų
2. Klijų
3. Kartono: šviesiai mėlyno, šviesiai žalio, dramblio kaulo spalvos pagrindu; šviesaus kartono foniniam popieriui; šviesiai violetinės ir rožinės spalvos
4. Dekoratyvinių žirklių
5. Dekoratyvinių šviesiai rudų nuotraukų kampukų
6. 0,5 mm ir 1,2 mm storio rašiklių
7. Popieriaus pjaustyklės
8. Popierinės kortelės
9. Pieštuko

10. Žirklių
11. Permatomos liniuotės

Eiga:

1. Naudodami peištuką, permatomą liniuotę ir popieriaus pjaustyklę pamatuokite, pažymėkite ir atkirpkite 1 cm nuo pagrindo popieriaus viršaus ir vieno šono.
2. Žirkklėmis banguotas ašmenimis apkirpkite pagrindo popieriaus kraštą.
3. Priklijuokite pagrindo popierių prie foninio popieriaus.
4. Priklijuokite nuotraukas ir dekoratyvius nuotraukų kampukus prie šviesiai mėlyno, šviesiai violetinio ir rožinio kartono palikdami šiek tiek vietos rėmeliui.
5. Dekoratyvinėmis žirkklėmis apkirpkite kartoną palikdami 0,6 cm rėmelį palei nuotrauką.
6. Priklijuokite popierinę kortelę prie šviesiai žalio kartono. Apkirpkite dekoratyvinėmis žirkklėmis palikdami nedidelį rėmelį.
7. Užrašykite informaciją ant kortelės.
8. Priklijuokite kiekvieną nuotrauką ir kortelę prie pagrindo popieriaus.

Kaip puslapyje panaudoti karpinius

Naudojamos priemonės:

1. 3 nuotraukų
2. Klijų
3. Kartono: mėlyno, tamsaus šlavijų spalvos, šlavijų žalumo; tamsaus gelsvo pagrindu; geltono
4. Iškarpų: debesų, liepsnos, rąstų, kalnų, palapinės formos
5. 0,5 mm ir 1,2 mm storio juodų rašiklių
6. Matinio mėlyno ir balto rašiklio
7. Pieštuko
8. Žirklių
9. Šablonų – apskritimo, ovalo, stačiakampio kvadrato – formos

10. Permatomos liniuotės

Darbo eiga:

1. Apkirpkite nuotraukas taip, kaip norite.
2. Priklijuokite nuotraukas ant pasirinkto kartono. Apkirpkite kartoną palikdami rėmelį.
3. Sudėliokite ir priklijuokite nuotraukas bei iškarpas prie pagrindo popieriaus.
4. Rašikliais užrašykite tekstus ant iškarpų ir pagrindo popieriaus.

Dekupažas

Dekupažas – tai daiktų dekoravimo švairiais piešiniais technika. Dekupažo techniką XII a. išrado kinai. Kinai pirmieji plonu, puošniu popieriumi pradėjo puošti įvairius daiktus, dėžutes, net žibintus ir langus. Iš jų šią techniką perėmė ir Rytų Sibiro klajokliai, spalvingu kinų popieriumi puošę savo kapaviečių sienas. Vėliau dekupažas atkeliavo iki vokiečių ir lenkų, kurie popierinėmis išskarpomis ėmė dekoruoti baldus.

Priemonės

Dekupažo popierius. Tokį popierių sudėtingiau priklijuoti. Kadangi jis yra pakankamai storas, klijuojant atsiranda sunkiai pašalinamų raukšlių, lieka oro pūslelių. Galima lengvai išvengti nemalonių staigmenų, reikia tik pamerkti norimą motyvą kelioms minutėms į indą su vandeniu. Išimkite ir paprasčiausiai nusauskite popietiniu rankšluosčiu, tuomet klijuokite abi puses tepdami kliais.

Dirbtinis iškirpto elemento sendinimas. Naudojamas kai piešiniai skiriasi ryškumu. Tokiu atveju iškirtą elementą ar popieriaus lapą reikia padengti dirbtiniam sendinimui skirtu laku ir išdžiovinti. Jei norite suteikti „antikinio aukso“ spindesio, į laką įmaišykite auksinės porporinos miltelių.

Spausdinti – kopijuoti paveikslėliai. Jei norimas dekoruoti paviršius neatitinka peveiklėli (per didelis ar per mažas), galima jį sumažinti ar padidinti naudojant kopijavimo aparatą. Juodu flomasteriu ar pieštuku galite retušuoti pasirinktą paveikslėlį, galite paryškinti paveikslėlio ir šešėlio kontrastą. Taip pat mokantys gerai piešti, gali patys nusipiešti norimą motyvą ir jį paprasčiausiai nusikopijuoti kelių dydžių.

Dekupažui galite rinktis pačius įvairiausių paveikslėlius – nuo namų apyvokos daiktų iki kaimiškų vaizdelių ar Viktorijos laikų piešinių imitacijų. Galite naudoti gražų, gelėtą ryškiaspalvį popierių.

Audinio piešinių kopijavimas. Audinio ir popieriaus derinys – įdomus sprendimas. Yra įvairių rūšių audinių, ypač daug amerikietišku medvilninių, kurie išmarginti nuostabiais piešiniais. Tuos piešinius galima panaudoti kopijavimo aparatu perkėlus juos ant popieriaus.

Dekoratyvinė technika

Karpymas

Darbo eiga:

1. Tiksliai iškirpkite paveikslėlį.
2. Blogąją paveikslėlio pusę ištepliokite klėjais, vos praskiestais vandeniu (1 dalis vandens ir 2 dalys klijų).
3. Paveikslėlį dėkite ant dekoruojamo paviršiaus, prispauskite pirštais nuo vidurio į kraštus ir išlyginkite. Taip pašalinsite klijų perteklių ir oro burbuliukus.
4. Ištepkite klėjais visą kompozicijos paviršių. Padenkite klėjais ir tas vietas, kurių nedekoravote. Klėjai apsaugos paviršių nuo drėgmės, kuri užtepus lako sluoksnį gali sugadinti popierių.
5. Po poros valandų klėjai bus išdžiuvę. Tada jau galite tepti pirmąjį lako sluoksnį. Palikite natūraliai džiūti.
6. Praėjus 4-5 valandoms lakas bus visiškai išdžiūvęs. Nušlifukite gaminio paviršiaus nelygumus smulkiu švitrinu popieriumi.
7. Dar kartą viską nulakuokite. Kai išdžius, vėl pašlifukite iškilusius paveikslėlio kraštus panaudotu (ne nauju) švitrinu popieriumi. Dabar lakuokite tol, kol perbraukus pirštu nejausite skirtumo tarp popieriaus ir nedekoruoto paviršiaus.

Padėklo dekoravimas

Naudojamos medžiagos:

netūralios medienos padėklas, nušlifuotas švitrinu popieriumi; 2-3 spalvų akriliniai dažai; kempinė; klėjai; akrilinis lakas; dekupažui parinktas nesudėtingas motyvas; indas su vandeniu; popierinis rankšluostis; plokšti sistetiniai teptukai klėjams ir lakui.

Darbo eiga:

1. Jei norite, kad paviršius būtų neryškus, švelniai dekoruotas, tai išdžiūvus pirmajam akrilinių dažų sluoksniui, imkite šiek tiek tamsesnio atspalvio dažus ir lengvai patepkite paviršių natūralia kempinėle.
2. Vidutinio dydžio žirkėmis iškirpkite bendrą motyvą. Tada mažomis žirkėmis lenktais galais patikslinkite visas smulkias detales.
3. Pamerkite iškirptą detalę kelioms minutėms į vandenį. Jei popierius lygus ir blizgus, pastebėsite, kaip vandenyje jis susisuks ir po truputį išsitiesins. Taip atsitinka todėl, kad per tas kelias minutes į vandenį patenka popieriuje esanti nedidelė dalis klijų, kuri vėliau padeda lengviau ir tolygiau priklijuoti paveikslėlį.
4. Ištraukę iš vandens karpinį, nusauskite iš abiejų pusių popieriniu rankšluosčiu.
5. Plokščiu teptuku ant blogosios paveikslėlio pusės užtepkite dekupažo popieriaus klijų. Motyvą pasidėkite ant vandeniui atsparaus popieriaus.
6. Atsargiai uždėkite iškirptą paveikslėlį ant pasirinktos padėklo vietos ir palaipsniui prispausdami teptuku lyginkite. Klijais ištepkite visą vidinį ir išorinį padėklo paviršių. Jei pastebėsite, kad vis tiek atsirado oro burbuliukų, juos nesunkiai pašalinsite prispausdami drėgna servetėle.
7. Išdžiūvus klijams, galima tepti pirmą matinio ar blizgaus lako sluoksnį. Lakuokite tol, kol visas paviršius bus visiškai lygus.

Iliuzija

Darbo eiga:

1. Pasiruoškite medinę lentelę – užtepkite akrilinais dažais. Eskizą galima pasidaryti ant kartono, jo nereikia papildomai spalvinti ir ant jo lengviau piešti.
2. Švitrinu popieriumi nušveiskite paviršių, kol jis taps švelnus. Paskui dviem kampiniais ir kietu pieštuku pasižymėkite būsimo rėmelio kontūrus. Pradžioje patartina rinktis mažiau raižytą rėmelį.

3. Pasiruoškite dažus ir susidėliokite pagal spalvinę gamą.
4. Naudojami akriliniai dažai, kurie labai gerai džiūsta. Reikėtų to nepamiršti šešėliuojant ar suliejant spalvas drėgnu teptuku. Dekupažui nesirenkami labai dideli dažomi paviršiai, o ant mažų daug lengviau dirbti.
5. Pabaigus meninę dalį. Reikia nepamiršti ir apdailos. Galima įtrinti neutraliu ar rausvu, senstelėjusį atspalvį suteikiančiu vašku. Taip pat galite lakuoti paprastu ar trūkinėjančiu akriliniu laku.

Auksinimas

Darbo eiga:

1. Pasirinktos priemonės: auksiniai akriliniai dažai ir porporinos milteliai, aukso spalvos folija, specialiai folijai skirti klijai ir rusvas lakas dirbtiniam sendinimui, kuris bus ir paskutinis sluoksnis.
2. Psirinkę ir lipnia popierine juostele atskyrę norimą dekoruoti plotą, padenkite jį folijai skirtais klijais. Teptuką išplaukite vandeniui.
3. Po 20-30 min. atsikirpkite reikiamą folijos gabalėlį ir priklijuokite jį matine puse žemyn. Prispauskite ir išlyginkite specialia sausa kempinėle.
4. Suėmę foliją už lapo krašto, patempkite ir nulupkite likutį. Kartokite procedūrą dedami naujus lapelius tol, kol nepadengite viso paviršiaus.
5. Jei reikia kažkur nubrėžti liniją ar ką nors „įrėminti“, tam naudojami akriliniai dažai. Į dažus dar įmaišius nedidelį kiekį porporinos miltelių.
6. Tokiu būdu dekoruojami paviršiai dažniausiai puošiami juodai baltu pasirinktu paveikslėliu. Detalė sendinama rusvu spirituotu laku su auksine pudra ar be jos.

Crackle – kaip gaunami platūs jtrūkimai

Naudojamos medžiagos:

kartoninė dėžutė; balti ir auksiniai akriliniai dažai; teptukas dažams; dekupažo popierius ir klijai; dvikomponentis trūkio lakas „Crackle classic“ step 1 ir step 2; porporina.

Darbo eiga:

1. Nudažykite visą dėžutės paviršių auksiniais akrilinais dažais.
2. Nelaukę, kol dažai visiškai išdžius, maždaug po 10-15 min, tepkite laką step 1.
3. Lakui step 1 visiškai išdžiuvus (po 30-50 min.), tepkite baltų akrilinių dažų sluoksnį.
4. Vėl neleidę dažams gerai išdžiūti, ant viršaus tepkite storą tolygų lako step 2 sluoksnį.
5. Prabėgus maždaug valandai, balti dažai pradeda trūkinėti ir pro tarpelius pasirodo pirmoji sendinto aukso spalva. Trūkio plotis priklauso nuo step 2 lako sluoksnio.

6. Kempine-teptuku įtrinkite į tarpelius auksinių miltelių – porporinos, jie paryškins švelnų atspalvį. Pasirinktą paveikslėlį galite klijuoti ir prieš, ir po porporinos įtrinimo. Priklauso nuo to, kokio norite rezultato.

Crackle – kaip atsiranda ploni subtilūs įtrūkimai

Naudojamos medžiagos:

kietas kartonas; Velo (plonesnio) popieriaus lapas su stilizuotomis raidėmis; žirklys; klijai; dvikomponentis trūkio lakas „Crackle Sottile“ step 1 ir step 2.

Darbo eiga:

1. Išsikirpkite raides ir išsidėliokite jums patinkančią kompoziciją ant kartono.
2. Pasirinkę aplikacijų vietas, stenkitės tepdami klijus ant blogosios popieriaus pusės nesutepti dekoruojamo paviršiaus.
3. Užklijavę raides, per pusvalandį visą paviršių ištepkite keliais sluoksniais klijų.

Išdžiovinkite.

4. Plokščiu teptuku užtepkite pirmąjį lako step 1 sluoksnį. Jis džiūsta 30-50 min.

5. Tepkite antrąjį lako step 2 sluoksnį. Po kelių valandų ims ryškėti plonyčiai trūkio siūlai, kurie labai panašūs į natūraliai su laiku atsirandančius suaižėjimus. Lakas visiškai išdžiūsta per 24-48 val. Skeldėjimo atsiradimas labai priklauso nuo aplinkos temperatūros ir oro drėgmės, todėl patartina džiovinti kuo sausesnėje ir šiltesnėje patalpoje.

Vėduoklės

Naudojamos medžiagos:

popierinė vėduoklė; Velo arba dekupažo popierius; žirkutės; teptukas; klijai.

Darbo eiga:

1. Išskleistę vėduoklę.

2. Sukomponuokite ir priklijuokite pasirinktą iškirptą motyvą. Paviršiui išdžiūvus atsargiai sulankstykite vėduoklę taip, kad aplikacija neatsiklijuotų.

Vazonas

Naudojamos medžiagos:

keramikinis vazonas; įvairių spalvų akriliniai dažai; kempinė; teptukai dažams ir gyslelėms; folija ir jos klijai; dekupažo popierius; žirklys; porporina; lakas; ovalo formos kartono gabalėlis.

Darbo eiga:

1. Pasiruoškite lazuritą imituojančias spalvas. Užtepkite jomis vazono paviršių palaipsniui, nesumaišydami.

2. Sulyginkite kempinėle. Kai dažai išdžius, vietomis denkite skiestais baltais dažais ir juos paskleiskite tarsi rūką. Galiausiai ištapykite plonas ir lengvas

gysleles.

3. Kartonu ant vazonėlio pasižymėkite ovalo kontūrus ir ištepkite folijos klėjais. Padarę 20-30 min. pertraukėlę, klijuokite foliją matine puse žemyn. Likutį nuimkite.

4. Dabar 2 valandų pertraukėlė. Tuo metu išsikirkite norimą ornamentą iš popieriaus. Paveikslėlį klijuokite per auksinto ovalo vidurį.

5. Įmaišykite nedidelį kiekį auksinės porporinos miltelių į sendinantį laką, ir padenkite juo visą vazonėlio paviršių.

Klasikinė dėžutė

Naudojamos medžiagos:

šviesios medienos dėželė su originaliu dangteliu puikiai tinka klijuoti neoklasikinio stiliaus paveikslėlius; dekoruotas popierius su apsaugine plėvele; dekupažo klėjai; gelsvos ochros akriliniai dažai; tonuotas vaškas dirbtiniam sendinimui.

Darbo eiga:

1. Suteikę mediniam paviršiui gelsvo marmuro imitaciją ir užklįjavę viršutinį motyvą, klėjais ištepkite dėželės šonus. Nuimkite apsauginę plėvelę nuo tiksliai iškirptos aplikacijos.

2. Klijuokite iškirptą detalę slidžiąją puse ant ką tik klėjais išteptos dėželės sienelės.

3. Palikite savo kūrinį 6-8 valandoms džiūti, o paskui vienodai sudrėkinkite popierių kompine.

4. Atsargiai pirštais nulupkite sumirkusią viršutinę apsauginę plėvelę. Užtepkite visą dėželės paviršių klėjais. Piešinys, kurį matote, nutapytas neskiestais akrilinais dažais.

5. Ištepkite dekoruotą dėžutę vienu sluoksniu tonuoto vaško ir po 15 minučių nupoliruokite.

Rémelijų dekoravimas

Darbo eiga:

1. Padenkite rémelį gruntu. Paviršiui gerai išdžiuvus, pašveiskite smulkiu švitrinium popieriumi ir kempinėle akrilinais dažais nudažykite paviršių.
2. Klijuokite aplikacijas.
3. Visą paviršių kelis kartus padenkite kliais, paskui lakuokite.

Vaikiška spinta

Darbo eiga:

1. Kruopšniai išsimatuokite norimą dekoruoti paviršių ir išsikirpkite reikiamo dydžio aplikaciją.
2. Nuėmę apsauginę plėvelę, tolygiai priklijuokite aplikaciją.
3. Po 6-8 valandų drėgna kempine sušlapinkite visą paviršių. Atsargiai nuimkite viršutinę apsauginę plėvelę ir leiskite aplikacijai visiškai išdžiūti.
4. Padenkite apsauginiu klijų sluoksniu, išdžiovinkite. Paskui tepkite rusvo vaško sluoksni. Darbą pabaigsite nupoliravę paviršių.

Vėlimas

Veltinis veliamas iš vilnos pluošto, karšinio ar sluoksnos. Velti galima šlapiuoju būdu su karštu vandeniu ir muilu, arba sausuoju su specialiomis adatomis. Veltinio techniką galime panaudoti aksesuarų, buities dekoru elementų, rankinių, drabužių, interjero akcentų, avalynės gamyboje.

Vilnos rūšys:

1. karšiny (pluoštas purus, lyg karpyta vata)-labiau tinkantis sausam vėlimui;
2. sluoksna (pluoštas susuktas iš ilgų vilnos gijų) -labiau tinkantis šlapiajam vėlimui.
3. Nors galima puikiai nuveltį šlapiuoju vėlimu ir iš karšinio ir atvirkščiai.

Šlapias vėlimas

Reikalingos priemonės:

1. Kelių spalvų vilnos pluoštas (150-200g.),
2. Keleto spalvų vilnonių siūlų gabaliukai (gali būti ardyti),
3. Bambukinė ar panaši staltiesėlė (geriau nedažytų pagaliukų – A3-A4 formato), arba kočėlas,
4. Polietileno plėvelė su oro burbuliukais (A3 formato),
5. Kaproninis (tankus sintetinis) audinys (A4 formato),
6. Indas vandeniui,
7. Muilo drožlės (geriausiai ūkiško),
8. Indas vandeniui užvirinti,
9. Virtuvinis frotinis rankšluostis,
10. Polietilenas stalui uždengti,

Darbo eiga:

Veltinio kompozicija (kilimėlis):

Stalą užtiesiame polietilenu. Ant polietileno su oro burbuliukais pusės dedame vilną, klojant ją sluoksniais po gabaliuką (4-5 sluoksnius), keičiant pluošto kryptį. Paskutiniame sluoksnyje dedame spalvotą vilną, kuriame norimą kompoziciją. (Geriau kompozicija atrodys, jei turės aiškų kompozicijos centrą, jei kompozicijos elementai sudėlioti ritmingai, labiau pabrėžta, sunkesnė kūrinio apačia). Kompozicija dekoratyvi, tad nedėkite daugiau penkių spalvų. Dabar galite kompoziciją papuošti ne tik spalvota vilna, bet ir vilnoniais siūlais. Užvirintame vandenyje ištirpiname muilo drožles, vanduo viso darbo metu turi būti karštas. Ant kompozicijos dedame kaproninį audinį, užpilame vandens su muilu, kad visas darbas sušlaptų. Imame trinti rankomis iš viršaus (15 min.). dar sudrėkiname, kaproną galime nuimti, polietileną perlenkiame pusiau, kad jis ir iš viršaus ir iš apačios dengtų darbą, tik jokių būdu nelenkiame kompozicijos. Dar šiek tiek taip paveliame. Veliame, vis apverčiant. Nuolat drėkiname karštu vandeniu. Vandens perteklių nusausiname frotiniu rankšluosčiu. Dedame viską ant bambukinio kilimėlio, stipriai susukame

(suvyniojant kilimėlj), užrišame ir kočiojame, kol veltinis visiškai susivels. Galima kartas nuo karto patikrinti. Kompozicija, ją suvėlus sumažėja trigubai, jos paviršius tampa lygus, be išsikišusių siūlų.

Veltinį reikia išskalauti šaltame vandenyje. Išdžiovinti.

Tokį veltinuką galima naudoti kaip akcentą interjerui papuošti, kaip detalę drabužiui, pagalvėlės užvalkalui aplikuoti.

Tokiu pat būdu veliamos rankinės, veltiniai, kepurės – tik jie veliami ant paruoštos formos (didesnės tris kartus už gaminio dydį).

Įvėlimas į audinį:

Įveliant į audinį darbo procesas išlieka toks pat, kaip veliant kompoziciją, tik vilna iš karto dėliojama ant natūralaus audinio (šilko, medvilnės ar lino), į kurį norime vilną įvelti.

Taip galima gaminti skraistes, skaras, audinį paltui kostiumėliui, interjero akcentus...Veliant galima padaryti ir ažūrinių ertmių (skylių).

Plokščio veltinio vėlimas:

Plokščia forma veliama taip pat, kaip ir kilimėlis, tik nekuriant piešinio iš spalvotos vilnos ir prieš veliant, formuojant veltinio kraštus. Tačiau galima suvelti didesnį vientisą plokščią veltinį ir jį karpyti pagal norimas formas.

Tokiu būdu galime pasidaryti papuošalų: vėrinių, segių.

Galima iškirpti formą iš vidurio veltinio, pakeisti ją kitos spalvos tokia pačia forma (kerpama per du, skirtingų spalvų veltinius iš karto) ir dar šiek tiek pavėlus įvelti jas vieną į kitą.

Papuošalai iš rutuliukų

Priemonės:

1. Vilna,
2. Muilas,
3. Karštas ir šaltas vanduo.

Vėlimas:

Iš vilnos pluošto formuojame rutuliukus, šlapiname karštame vandenyje, muiluojame, suspaudžiame, tarp pirštų, kad vilna tolygiai pasiskirstytų ir nesimatytų sujungimo linijų. Imame sukti tarp delnų. Kočiojame tol, kol susiformuoja tiksli norima forma. Veltinukas suveltas, kai trigubai sumažėja ir sukietėja.

Veriant karolius ar apyrankę, prieš veltinuko formą patartina įverti po žvynelį- taip veltinuko forma nepakis, nesusispaus, nesideformuos ir papuošale neatsiras tuščios virvelės.

Spalvotų cilindrų vėlimas

Iš spalvotos vilnos dedant skirtingų spalvų sluoksnius vieną ant kito padarome stačiakampę formą, ją sušlapiname muiluotu karštu vandeniu, stipriai susukame į cilindrą („dešrą“) ir kočiojame ant lygaus paviršiaus. Kočiojame nuolat šlapindami tol, kol veltinis susitrauks ir gerai sukietės (kitaip jis deformuos ir minkštas netiks papuošalams verti). Suveltą cilindrą sukarpome (ar supjaustome aštriu peiliu) norimo dydžio gabaliukais. Sukarpus atsiveria spalvotas cilindro vidus.

Tokia forma labai tinka karoliams, apyrankėms, auskarams...

Sausas vėlimas

Reikalingos priemonės:

1. Vėlimo adatos (specialios, būna trijų dydžių, skirtos pradžiai vėlimo, formos formavimui ir užbaigimui. Tačiau pradedantiesiems gali užtekti ir vienos, vidutinės adatos),
2. Paralono gabalas (gali būti kempinė) 3 cm storio,
3. Spalvota vilna.

Darbo eiga:

Iš vilnos formuojame norimą darbą, trigubai didesnį, nei jis bus iš tikrųjų. Iš karto dedame spalvotą pluoštą. Pati forma bus koreguojama adatos pagalba. Viską dedame ant paralono ir imame badyti specialia adata. Pradžioje vilna velias viena į kitą lėtai, vėliau, kai pradeda veltis, galima pakoreguoti dirbinio formą, jei reikia pridėti daugiau vilnos ir vėl įvelti vieną į kitą. Kad ir kita veltinio pusė išliktų graži, kartais jį apverčiame ir paveliame iš blogosios pusės. Veltinį galima įvairiai formuoti, iškelti reljefą, daryti tūrines, apvalias ar plokščias formas. Darbas suveltas, kai tampa standus, nebesitempia, vilnos pluoštas nesipašo.

Šiuo vėlimo būdu lengvai galima išgauti norimą apimtinę formą, daryti suvenyrus, žaisliukus, papuošalus.

Tokiu būdu galima įvelti vilnos pluoštą ir į vilnonį audinį.

Literatūros sąrašas

1. Carter, Rebecca, Viskas apie skrebinimą pradedantiesiems. Kaunas :Obuolys, 2010.
2. Dondi, Dario, Viskas apie dekupažą: technika ir dirbiniai. Kaunas : Obuolys, 2009
3. Kas yra skrebinimas ir nuo ko pradėti? <http://telegrama.lt/kas-yra-skrebinimas-ir-nuo-ko-pradeti/>
4. Veltinio vėlimas.Rankdarbiai. <http://www.rankdarbiai.net/veltinio-velimas.html>
5. Nuotrauka Nr. 1 Tulane Public Relations - Vintage Scrapbook, CC BY 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=8341296>
6. Nuotrauka Nr. 2 Lina Abramavičiūtė
7. Nuotrauka Nr. 3 Lina Abramavičiūtė
8. Nuotrauka Nr. 4 <http://rekodzieloartystyczne.blox.pl/resource/DSC03345.JPG>
9. Nuotrauka Nr. 5 Daiva Daiviene
10. Nuotrauka Nr. 6 Daiva Daiviene
11. Nuotrauka Nr. 7 Dalia Tumynienė https://scontent-waw1-1.xx.fbcdn.net/v/t1.0-9/1525117_573866262697396_466439012_n.jpg?oh=4aad7110e86d9bcd957d92a239367e74&oe=57FB816B